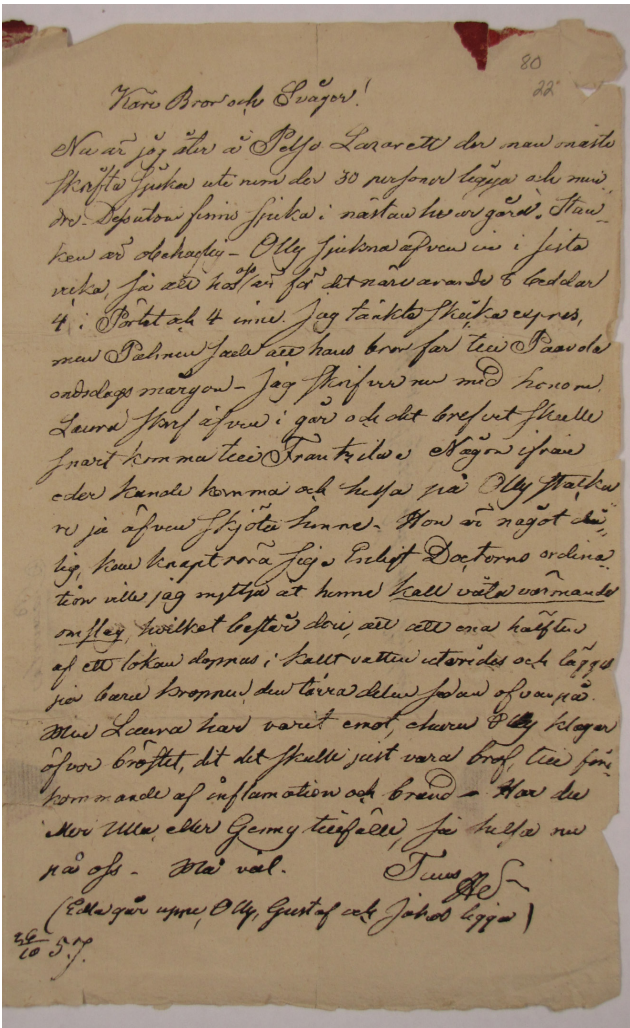

Henrik kirjoitti viimeisen kirjeensä 26.10. 1857 Lauran veljelle, Paavolan kappalaiselle Johan Mikael (Janne) Stenbäckille. Henrik kuoli punatautiin 18.11.1857.

Kära Bror och Svåger!

Nu är jag åter i Pelfo Lazarett der man måste skrifa sjuka uti rum der 30 personer ligga och...*

...* Dessutom finns sjuka i nästan hvar gård. Stanken är obehaglig – Olly sjukna äfven nu i sista vecka så att hos oss är för närvarande 8 beddar 4 i Pörte** och 4 inne***. Jag tänkte skicka expres, men Palmén**** sade att hans bror far till Paavola onsdags mårgon – Jag skrifer nu med honom. Laura skref äfven i går och det brefvet skulle snart komma till Frantsila. Någon ifrån eder kunde komma och helsa på Olly stackare ja äfven skjöta henne. Hon är något dålig kan knapt röra sig. Enligt Doctors ordination ville jag nyttja åt henne kall vata värmande omslag, hvilket består däri att att ena hälften af ett lakan doppas i kallt vatten utvärdes och lägges på bara kroppen den torra delen sedan ofvanpå. Men Laura har varit emot, ehuru Olly klagar öfver bröstet dit det skulle just vara braf till förekommande af inflammation och brand – Har du eller Ulla eller Genny tillfälle, så helsa nu på oss. Må väl.

Tuus HeS*****
(Edla går uppe, Olly, Gustaf och Jakob ligga)

Tässä alkuperäisteksti kirjeen rivijaon mukaisesti puhtaaksikirjoitettuna.

Kära Bror och Svåger!

Nu är jag åter å Pelfo lazarett der man måste skrifa sjuka uti rum der 30 personer ligga och...*

...* Dessutom finns sjuka i nästan hvar gård. Stanken är obehaglig – Olly sjukna äfven nu i sista vecka så att hos oss är för närvarande 8 beddar 4 i Pörte** och 4 inne***. Jag tänkte skicka expres, men Palmén**** sade att hans bror far till Paavola onsdags mårgon – Jag skrifer nu med honom. Laura skref äfven i går och det brefvet skulle snart komma till Frantsila. Någon ifrån eder kunde komma och helsa på Olly stackare ja äfven skjöta henne. Hon är något dålig kan knapt röra sig. Enligt Doctors ordination ville jag nyttja åt henne kall vata värmande omslag, hvilket består däri att att ena hälften af ett lakan doppas i kallt vatten utvärdes och lägges på bara kroppen den torra delen sedan ofvanpå. Men Laura har varit emot, ehuru Olly klagar öfver bröstet dit det skulle just vara braf till förekommande af inflammation och brand. Har du eller Ulla eller Genny tillfälle, så helsa nu på oss. Må väl.

Tuus HeS*****

(Edla går uppe, Olly, Gustaf och Jacob ligga) 26/10 57

Suomennos suorasanaisena versiona, koska suomalainen lauserakenne poikkeaa ruotsalaisesta.

Rakas Veli ja Lanko!

Nyt olen taas Pelson sairaalassa, jossa sairaita täytyy ripittää huoneessa, jossa 30 henkeä makaa ja * ... Lisäksi sairaita on melkein joka talossa. Haju on epämiellyttävä. Myös Olly sairastui viime viikolla niin että meillä on nyt 8 sänkyä 4 Pirtissä** ja 4 sisällä. Aikomuksenani oli lähettää pikana, mutta Palmén sanoi, että hänen veljensä lähtee Paavolaan keskiviikkoamuna – Panen nyt kirjeen tulemaan hänen mukanaan. Myös Laura kirjoitti eilen ja sen kirjeen pitäisi kohta tulla Rantsilaan. Joku teiltä voisi tulla tervehtimään Olly-raukkaa ja hoitamaankin häntä. Hän on huonokuntoinen, voi tuskin liikkua. Tohtorin määräyksen mukaisesti haluaisin laittaa hänelle kylmänkosteita kääreitä, jotka on valmistettu kastamalla puolet lakanasta ulkopuolelta kylmään veteen ja ne pannaan paljaalle iholle kuiva puoli päällepäin. Mutta Laura on vastustellut, vaikka Olly valittaa rintakipua ja kääre olisi hyvä torjumaan tulehdusta ja poltetta. Jos sinulle tai Ullalle tai Gennyille sopii tulkua käymään meillä. Voi hyvin Tuus HeS

(Edla on valveilla, Olly, Gustaf ja Jakob nukkuvat) 26/10 57

* Toisen rivin viimeinen ja 3. rivin ensimmäinen sana tai mahdollinen eri riveille jaettu yhdyssana eivät ole tulkittavissa.

** Vanhoillisruotsalainen sana tarkoittanee savupirttiä.

*** Sana "inne" viitanee uudempaan uunilämmitteiseen päärakennukseen.

**** Lähteistämme emme ole saaneet selville kuka tämä Palmén-niminen henkilö on.

***** HeS = Henrik Schwartzberg